

Qodobka 564aad

1. Awood la'aanta bixinta (insolvenza) ee kireystaha, kama dhigeysa mid bixiye lacagta (corrispettivo) aan weli go'in.

2. Hase yeeshe kireeyaha wuxuu codsan karaa jibinta heshiiska, haddii aan muddo kaafi ah dhexdeed la siinin lammaanad ah bixinta lacagta aan weli go'in. Sidaas oo kale, kireeyaha haddii uusan helin oggolaanshaha wareejinta kirada ama sii-kireynta, codsan karaa jibinta heshiiska isagoo bixinaya magdhaw habboon.

Qodobka 565aad

1. Haddii mulkiyadda sheyga la kireeyey ay si raali ah ama khasab ah u wareegto qof kale, heshiiska kirada lagu ma hor istaagi karo iibsadaha, haddii uu heshiiska ka horreeyey gadashada sheyga mooyaane.

2. Hase yeeshe, iibsadaha wuu ku doodi karaa heshiiska kirada xataa haddii lagu hor istaagi karin.

Qodobka 566aad

1. Iibsashada oo aan lagu hor istaagi karin kirada, kama saari karo qofka wax kireystay markii uu siiyo ka bixidda (disdetta) iyo ogeysiinta lagu xusay qodobka 525 mooyaane.

2. Marka aynan jirin caddeyn ka soo horjeedda, haddii ka bixidda heshiiska la dhiibay inta aynan idlaanin muddadii kirada, kireeyaha waa in uu u magdhabaa kireystaha. Laguna khasbi karo in uu ka baxo sheyga inta uusan u magdhabin kireeyaha ama iibsadaha isagoo xureynaayo kan dambe ama inta uu ka helayo lammaanad kaafi ah in la siinayo magdhawga.

Qodobka 567aad

Kireystaha kama hor istaagi karo iibsadaha hormarin'a lacagta kirada, haddii iibsaduhu uu caddeeyo in waqtigii bi-

xinta kireystuhu uu oгаа ama uu ogaan karay iibka. Haddii caddeyntaas la waayo, wuxuu dacweysan karaa kireeyaha oo keliya.

Qodobka 568aad

Haddii heshiiska kirada lagu daro in kireeyuhu uu dhammeyn karo kirada marka uu shaqsi ahaan u baahdo sheyga la kireeyey, kireeyaha waa in uu si uu u fushado xaqaas, siiyaa kireystaha ka bixidda ay la socoto ogeysiinta lagu xusay qodobka 525, haddii uusan jirin heshiis ka soo horjeeda.

Qodobka 569aad

Hawlwadeenada iyo karaaniyaalka, haddii ay bedde laan fadhigood hawl darteed, haddii ay kiradu tahay mid guri la dego ah oo muddadeedu xadidan tahay, waxay codsan karaan jibinta heshiiska, iyadoo la dhowrayo ogeysiinta ku xusan qodobka 525. Waa baaba'a heshiis kasta ee ka soo horjeeda.

QEYBTA 2

IJAARKA DHULKA BEERAHA (affitto dei fondi rustici)

Qodobka 570aad

Haddii sheyga la kireeyey uu yahay dhul beereed, kireeyaha lagama rabo in uu ku wareejiyo kireystaha (affittuario) alaabta shaqada ee yaalo dhulka, haddii aynan ku jirin heshiiska.

Qodobka 571aad

Haddii alaabta kireeyaha lagu wareejiyey kireystaha kani waa in uu u xafidaa kuna isticmaalaa sida ay isticmaal caadi ah ay qabto.

Qodobka 572aad

1. Kireystaha waa in uu kaga faa'iideystaadhulka si

waafaqsan baahinta caadiga ah, gaar ahaana waa in dulka ku hayaa xaalad wanaagsan ee uu wax ku dhali karo.

2. Haddii uusan ogolaansho ka haysanin kireeyaha kuma sameyn karo beddelaad dhab ah habka kaga faa'iideysiga dhulka oo jira ee uu raadkooda dhaafi karo muddada ijaarka.

Qodobka 573aad

Kireystaha ka baxaya, kuma kici karo arrimo nuqsaamin kara ama daahin kara ku intifaacidda dhulka ee dhanka kan isaga beddelay. Gaar ahaan waa in uu inta uusan dhaafin dhulka, iyadoo taa aynan dhibaato u keenin, u oggolaadaa kan beddelaya in uu diyaarsado dhulka uuna beerto.

MADAXA II

ERGASHADDA

Qodobka 574aad ✓

Ergashada waa heshiis uu laga ergadaha (comodante) uu wajiib isaga dhigayo in uu ku wareejiyo ergadaha (comodatario) hal shey aan dhammaaneynin (non consumabile) si uu muddo ugu isticmaalo lacag la'aan ama isticmaal go'an isagoo kan dambena khasab ku tahay in uu soc celiyo sheyga kaddib markii uu ku isticmaalo.

Qeybta 1

WAAJIBAADKA LAGA ERGADAHA

Qodobka 575aad

Laga ergadaha waa in uu ku wareejiyaa ergadaha sheyga isagoo leh xaaladda uu ku sugan yahay markii la kala qortay heshiiska iyo in uu sheyga ku dhaafo gacantiisa inta ay socoto muddada heshiiska.

Qolobka 576aad

1. Haddii inta ay socoto muddada ergada, ergadaha waa

jib looga dhigay in uu sameeyo kharajka lagama maarmaanka ah xafidaada sheyga, laga ergadaha (comodante) waa in uu u celiyaa kharajkaas.

2. Haddii uu kharajka yahay mid wax tar ah, waxaa la dabaqayaa xeerarka quseeya kharajka uu galo heysadaha niyadda-xun.

Qodobka 577aad

1. Laga ergadaha lagama rabo lammaanada ku saabsan soo sheegashada sheyga ee ka timaada dhan kale, haddii uusan jirin shardi lammaanadeed (clausola di grazia) ama uusan isagu ula kac u qarinin sababta keentay soo sheegashada sheyga (evizione).

2. Laga ergadaha waxaa ka reeban oo kale lammaanadda ceebaha qarsoon (vizi nascosti). Hase yeeshee, haddii uu isagu si ula kac ah u qariyey ceebaha sheyga ama haddii uu lammaanad qaaday in uu sheyga uusan lahayn ceebo, waxaa ku waajib ah in uu uga magdhabo ergadaha comodatario) khasaaro kasta ee ceebaha dartood ku soo gaartay.

QEYBTA II

WAAJIBAADKA ERGADAHA

Qodobka 578aad

1. Ergadaha sheyga uguma isticmaali karo, haddii uusan ahayn habka ama qiyaasta lagu gooyey heshiiska, dabiicadda sheyga ama caadooyinka mooyee. Ma siin karo qof sadexaad ku intifaacidda sheyga xataa lacag la'aan hadduusan oggolaanin laga ergadaha (comodante).

2. Ergadaha kama jawaabaya beddelaada ama halaa-bidda ku timid sheyga, isticmaalka loogu tala galay dartiis.

Qodobka 579aad

1. Ergadaha xaq uma laha in loo celiyo kharajka uga baxay ku isticmaalka sheyga, waana in uu galaa kharajka looga baahan yahay xafidaada caadiga ah ee isla sheyga.
2. Wuxuu ka qaadan karaa sheyga wixii qalab ah uu ku kordhiyey iyadoo shardi uu yahay in uu sheyga xaaladiisi asliga ahayd ku soo celiyaa.

Qodobka 580aad

1. Ergadaha waa in uu ku xafidaa sheyga dadaalka qofka caadiga ah.
2. Markasta wuxuu mas'uul ka yahay baabi'idda sheyga ee ka timaado amar aan la celi karin (caso fortuito) ama xoog aan la reebi karin (forza maggiore) haddii ay u suurtoobi lahayd inuu celiyo baabi'ida sheygaas, shey uu isaga leeyahay iyo haddii uu badbaadinwaayey labadaas shey uu doorto inuu badbaadiyo kiisa.

Qodobka 581aad

1. Ergadaha waa inuu markii ergashadda dhammaato ku soo celiyaa sheyga uu helay xaaladda uu ku sugnaa, iyadoo sidooda u jirayaan mas'uuliyaddiisa ee ku saabsan dhummida iyo halaabidda.
2. Haddii uusan jirin shey sidaas ka duwan, soo celinta waa in lagu sameeyaa meesha uu ergadaha ku helay sheyga.

QEYBTA III

DHAMMAASHADA ERGASHADA

Qodobka 582aad

1. Ergashada waxey ku dhammaaneysaa dhicidda waqtiga lagu heshiiyey ama haddii aysan jirin muddo, marka sheyga loogu adeegto isticmaalka loo dhiibay.
2. Haddii muddada ergashada aan si kastaba loo xaddidi karin, laga ergadaha waxaa u bannaan markastaba inoo joojiyo ergashadda.

3. Mar kastaba ergadaha waxaa u bannaan inuu soo celiyo sheyga ka hor inteysan dhammaan ergashada, hase yeeshee haddii soo celinta ay u keeneyso dhibaato laga ergadaha, kani laguma qasbi karo inuu oggolaado.

Qodobka 583aad

Ergashada waxey dhammaan kartaa waqti kasta markii uu weydiisto laga ergadaha sida xaaladaha soo socda :

b. Haddii laga ergadaha ay ku timaado baahi degdeg ah oo aanan la fileyn ee sheyga.

t. Haddii ergadaha uu xadgudub ku sameeyo ku isticmaalka sheyga ama uusan ku dadaalin xafidaada lagama maarmaanka ah ee sheyga.

j. Haddii ergadaha uu waayo awoodda bixinta kaddib marka heshiiska uu dhammaado, ama awood la'aanta bixinta ay horeysay uusana ogeyn laga ergadaha.

Qodobka 584aad

Haddii heshiis ka duwan uusan jirin ergashada waxey ku dhammaaneysaa dhimashada ergadaha.

BAABKA III

HESHIISYADA KU SAABSAN GUDASHADA HAWLAHA

MADAXA I

HESHIISKA DHISMAHA IYO SIISMADA HAWLAHA GUUD

QEYBTA I

HESHIISKA DHISMAHA

Qodobka 585aad

Heshiiska dhismaha mid ka mid ah dhinacyada wuxuu waajib isaga dhigayaa in uu qabto hawl ama fuliyo shaqo,

isagoo qaadanaaya lacag (corrispettivo) oo midka kale uu ballan ku qaadayo in uu siinayo.

WAAJIBAADKA DHISAHA

Qodobka 586aad

1. Dhisaha wuxuu ballan qaadi karaa oo keliya in uu la yimaado hawshiisa iyadoo loo dhisaha ay korkiisa tahay keenidda qalabka uu dhisaha ku qabanaayo ama ku kaalmey-sanaayo hawshiisa.

2. Dhisaha wuxuu ballan qaadi karaa kasokow howsha xataa qalabka.

Qodobka 587aad

Haddii dhisaha uu ballan qaado in uu isaga keenayo qalabka howshiisa gebi ahaantiisa ama qaarkiisa wuxuu mas'uul ka noqonayaa wanaagga sifaha qalabkaas, waana in uu loo dhisaha uga lammaanad qaadaa.

Qodobka 588aad

1. Haddii qalabku uu keenay loo dhisaha, dhisaha waa in uu xafidaa qasadkiisana ugana isticmaalaa sida nidaamka shaqada uu yahay, waana in uu la socodsiiyaa loo dhisaha inta uu ku isticmaalay, isagoo u soo celinaya inta soo hartay. Haddii qaar ka mid ah qalabka ay waxtar noqon waayaan dadaal xumada dhisaha ama xirfad aqoon xumadiisa, kani waa in uu u celiyaa loo dhisaha qiimaha qaarkaas.

2. Haddii heshiis kale ama dhaqan xirfadeed oo ka soo horjeeda uusan jirin, dhisaha waa in uu bixiyaa qalabka dhisamaha iyo wixii la xiriira oo looga baahan yahay fulinta shaqada.

Qodobka 589aad

1. Haddii inta ay hawshu socoto la caddeeyo in dhisahu uu u qabanayo si aan wanaagsaneyn ama heshiiska ka soo horjeedo, loo dhisaha wuxuu siin karaa muddo kaafi ah si uu

dhisaha ugu beddelo habka fulinta shaqada. Haddii mudda-daasi dhaafto iyadoo uusan dhisahu isticmaalin habka caadiga ah ee fulinta hawsha, loo dhisaha wuxuu hadba codsan karaa jibinta heshiiska ama in uu hawsha u dhiibto dhise kale si uu ugu qabto shaqada kharajka kii hore sida waafaqsan Qodobka 206.

2. Hase yeeshee, jibinta heshiiska waxaa la codsan karaa dhaqsi, iyadoo aan loo qabanin muddo, haddii hagaajinta cilladaha fulinta ay tahay mid aan la sameyn karin.

Qodobka 590aad

1. Aarkiteetaha (architetto) iyo dhisaha «l'appaltatore» waxey wadajir ahaan mas'uul uga yihiin mudda 10 sano ah qaraabidda guud iyo midda gaar ahaaneed ee guryaha ama hawlaha kale ee joogtada ah, xataa haddii ay qaraabiddu ka timid ceebaha uu dhulka leeyahay iyo xataa haddii loo dhisaha uu amray dhisidda ceebaha leh, haddii mar-kaa aan loola jeedin dhismo ay dhinacyada ugu tala galeyn in ay jiraan muddo 10 sano ka yar.

2. Lammaanada lagu xusay fakhrada hore waxey saar-meyneysaa ceebaha uu lahaa dhismaha iyo hawlaha oo wax yee-leynta adkaanta iyo badbaadinta hawsha.

3. Muddada 10ka sano waxey ka billaabaneysaa waq-tiga la wareejiyo hawsha la qabtay.

4. Qodobkan laguma dabaqayo dacwooyinka uu dhi-saha kula isticmaali karo sii dhiseyaasha (sub-appaltatore).

Qodobka 591aad

Aarkiteetaha (architetto) oo howshiisu ku eg tahya in uu jeexo naqshada shaqada, isagoo aan laga rabin in uu kormeero fulintiisa, wuxuu ka jawaabayaa ceebaha ka yimaada naqsha-da oo keliya.

Qodobka 592aad

Waa baaba'aa shardi kasta oo reebaya ama xadidaya lammaanada laga doonayo aarkiteetaha (architetto) iyo dhi-saha.